

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 27.6.2012
COM(2012) 364 final

2012/0176 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

**tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2011/344/EU tot verlening van financiële bijstand
van de Unie aan Portugal**

TOELICHTING

Op 17 mei 2011 heeft de Raad Portugal, op verzoek van Portugal zelf, financiële bijstand verleend (Uitvoeringsbesluit 2011/344/EU van de Raad) ter ondersteuning van een krachtig economisch en hervormingsprogramma dat erop gericht is het vertrouwen te herstellen, de economie wederom op een duurzaam groeipad te brengen en de financiële stabiliteit in Portugal, het eurogebied en de EU te vrijwaren.

Overeenkomstig artikel 3, lid 9, van Besluit 2011/344/EU heeft de Commissie samen met het IMF en in contact met de ECB voor de vierde keer beoordeeld welke vorderingen bij de uitvoering van de overeengekomen maatregelen zijn gemaakt, hoe doeltreffend deze zijn en welk economisch en sociaal effect ze sorteren.

Gelet op de recente economische, budgettaire en financiële ontwikkelingen en beleidsmaatregelen is de Commissie van oordeel dat in de economische beleidsvoorwaarden die aan de bijstand verbonden zijn, slechts beperkte wijzigingen moeten worden aangebracht om de programmadoelstellingen, zoals uiteengezet in de overwegingen van de voorgestelde wijzigingen in het uitvoeringsbesluit van de Raad, te verwezenlijken.

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2011/344/EU tot verlening van financiële bijstand van de Unie aan Portugal

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 407/2010 van de Raad van 11 mei 2010 houdende instelling van een Europees financieel stabilisatiemechanisme¹, en met name artikel 3, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 3, lid 9, van Uitvoeringsbesluit 2011/344/EU van de Raad heeft de Commissie samen met het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en in contact met de Europese Centrale Bank (ECB) voor de vierde keer beoordeeld welke vorderingen de autoriteiten bij de uitvoering van de overeengekomen maatregelen hebben gemaakt, hoe doeltreffend deze zijn en welk economisch en sociaal effect ze sorteren.
- (2) Uit de beoordeling is gebleken dat in het eerste kwartaal van 2012 in bevredigende mate aan de voorwaarden is voldaan. In 2011 bedroeg het overheidstekort 4,2% van het bbp. De begrotingsdoelstelling van 4½% van het bbp voor 2012 blijft binnen bereik. Het herstellen van het evenwicht in de economie is in snel tempo voortgezet. De uitvoer heeft het beter gedaan dan verwacht en de zwakkere binnenlandse vraag ruimschoots gecompenseerd. De aan de begrotingsdoelstellingen verbonden risico's voor de macro-economische vooruitzichten beginnen zich echter te manifesteren: bij de samenstelling van de groei slaat de balans sterker door in het voordeel van de netto-uitvoer en in het nadeel van de binnenlandse vraag in het licht van de sterke verslechtering van de arbeidsmarktsituatie. De arbeidsmarkthervormingen moeten worden voortgezet. De ontslagvergoedingen zullen worden gelijkgetrokken met het EU-gemiddelde en er zal een fonds worden opgericht om de ontslagvergoedingen deels te financieren. Momenteel wordt gewerkt aan een voorstel tot herziening van het mechanisme voor de verlenging van collectieve overeenkomsten. De beleidsinspanningen om het financiële stelsel te ondersteunen, worden voortgezet. De verkoop van de Banco Português de Negócios (BPN) is afgerond en het management van de special purpose vehicles (SPV's) zal worden geoptimaliseerd om de door BPN overgedragen activa zoveel mogelijk te recupereren. Het kader voor vroegtijdige interventie, afwikkeling en depositoverzekering is versterkt en de autoriteiten wordt verzocht uitvoeringsmaatregelen ter zake uit te werken. Het is van essentieel belang dat productmarkten, en met name beschermde dienstensectoren, worden hervormd teneinde het concurrentievermogen te herstellen en de groei en de werkgelegenheid te bevorderen. De regering legt thans een

¹ PB L 118 van 12.5.2010, blz. 1.

strategie ten uitvoer waarmee wordt beoogd staatsbedrijven te herstructureren met de bedoeling hun schuldenlast te verminderen en ervoor te zorgen dat zij zich tegen betere voorwaarden op de markt kunnen financieren. Een internationaal auditkantoor werkt momenteel aan een studie ter beoordeling van de kosten en baten die verbonden zijn aan de heronderhandeling van publiek-private partnerschappen (PPP's) of concessieovereenkomsten met de bedoeling de financiële verplichtingen van de overheid te reduceren. De regering is vastbesloten een doeltreffende regeling voor de handhaving van het mededingingsrecht tot stand te brengen. De regelgeving voor de huizenmarkt wordt gemoderniseerd teneinde de geografische mobiliteit te bevorderen. Bij de hervorming van het rechtssysteem worden goede vorderingen gemaakt. Momenteel wordt overeenkomstig de nieuwe kaderwet uitvoering gegeven aan het privatiseringsprogramma,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Artikel 3 van Uitvoeringsbesluit 2011/344/EU wordt als volgt gewijzigd:

1) lid 6 wordt als volgt gewijzigd:

a) punt a) wordt vervangen door:

"a) In 2012 mag het overheidstekort niet hoger zijn dan 4,5% van het bbp. Naast de maatregelen die in de begroting voor 2012 en in de in maart aangenomen aanvullende begroting zijn vastgesteld, worden, met name aan de uitgavenzijde, extra maatregelen genomen om een mogelijke kloof in 2012 te dichten.";

b) punt d) wordt vervangen door:

"d) Portugal treft maatregelen om het beheer van de overheidsfinanciën te versterken. Portugal voert de in de nieuwe budgettaire kaderwet vervatte maatregelen uit, zoals de opzet van een budgettair middellangetermijnkader. Het lokaal en regionaal begrotingskader wordt aanzienlijk verstevigd door met name de desbetreffende financieringswetten in overeenstemming te brengen met de eisen van de budgettaire kaderwet. Portugal intensiveert de rapportage over en de monitoring van de overheidsfinanciën en versterkt de regels en procedures voor de begrotingsuitvoering. De Portugese regering legt de strategie voor de validatie en vereffening van achterstallige schulden ten uitvoer. De strategie bevat de prioriteitscriteria voor betalingen aan crediteuren, alsmede beheerregelingen die een billijk en transparant vereffeningsproces in alle sectoren waarborgen. Portugal past het nieuwe wettelijke en institutionele kader voor publiek-private partnerschappen (PPP's) toe. Op basis van de resultaten van een studie over heronderhandelingen van PPP's heronderhandelt de regering de desbetreffende contracten. Portugal neemt een wet aan die de oprichting en werking van staatsbedrijven op centraal, regionaal en lokaal niveau regelt.";

c) punt e) wordt vervangen door:

"e) Portugal gaat over tot een reorganisatie en aanzienlijke vermindering van het aantal lokale overheden. Deze veranderingen zullen van kracht worden voor het begin van de volgende lokale verkiezingscyclus.";

d) punt f) wordt vervangen door:

"f) Portugal moderniseert het inkomstenbeheer door de oprichting van de "Autoridade Tributária e Aduaneira" te voltooiën, de banden met de diensten van de sociale zekerheid voor de inning van ontvangsten te versterken, het aantal gemeentelijke diensten te reduceren en de resterende knelpunten aan te pakken in de regeling voor het aantekenen van beroep tegen de fiscus.";

e) punt h) wordt vervangen door:

"h) Portugal treft maatregelen om de efficiëntie en duurzaamheid van staatsbedrijven op centraal, regionaal en lokaal niveau te verbeteren. Portugal voert een strategie in voor een herstructurering en verlaging van de schuld van staatsbedrijven – met inbegrip van 'Parública' – en voor een verbetering van de marktfinancieringsvoorwaarden. Met deze strategie bereikt Portugal eind 2012 een operationeel evenwicht op sectorniveau.";

f) punt i) wordt vervangen door:

"i) Portugal gaat door met de uitvoering van het privatiseringsprogramma. De directe verkoop van de verzekeringstak van Caixa Geral de Depósitos (Caixa Seguros) vindt plaats in 2012. Het privatiseringsproces van de nationale luchtvaartmaatschappij (TAP), de luchthavenexploitant Aeroportos de Portugal (ANA), de dochteronderneming voor ladingsbehandeling van CP (CP Carga) en van Correios de Portugal (CTT) vangt aan in 2012 met de bedoeling dit proces in 2013 af te ronden.";

g) punt j) wordt geschrapt;

h) punt k) wordt vervangen door:

"k) Portugal dient wetsvoorstellen bij het Portugese parlement in om de ontslagvergoedingen gelijk te trekken met het EU-gemiddelde van 8 à 12 dagen per gewerkt jaar en om een compensatiefonds voor ontslagvergoedingen op te zetten.";

i) punt l) wordt geschrapt;

j) punt o) wordt vervangen door:

"o) Portugal voert de maatregelen uit die zijn vervat in het actieplan om de kwaliteit van het secundair en het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding te verbeteren.";

k) punt p) wordt vervangen door:

"p) De werking van het rechtssysteem wordt verbeterd door de maatregelen uit te voeren die in het kader van het stappenplan voor de justitiële hervorming zijn voorgesteld, alsook door doelgerichte maatregelen te treffen om de gerechtelijke achterstand geleidelijk weg te werken en alternatieve geschillenbeslechting te bevorderen.";

l) punt r) wordt vervangen door:

"r) Het mededingings- en regelgevingskader wordt verbeterd. Portugal maakt de belangrijkste nationale toezichthoudende autoriteiten onafhankelijker en geeft hun meer middelen. Het voert de mededingingswet uit om de mededingingsregels sneller en effectiever te kunnen handhaven. Het monitort de instroom van nieuwe zaken en

brengt verslag uit over de werking van de speciale rechtbank voor mededinging, regelgeving en toezicht.";

m) de punten u) en v) worden geschrapt.

2) lid 8 wordt vervangen door:

'8. Teneinde het vertrouwen in de financiële sector te herstellen, zorgt Portugal voor een toereikende herkapitalisatie van zijn banksector en een ordelijke afbouw van de schuldhefboom. In dat verband legt Portugal de met de Commissie, de ECB en het IMF overeengekomen strategie voor de Portugese banksector ten uitvoer, zodat de financiële stabiliteit wordt gevrijwaard. Portugal neemt in het bijzonder de volgende maatregelen:

- (a) de banken adviseren om hun zekerhedenbuffers op houdbare basis te versterken, en monitoren van de uitgifte van de door de overheid gegarandeerde bankobligaties waarvoor goedkeuring is verleend voor een bedrag van maximaal 35 miljard EUR, dit laatste met inachtneming van de EU-regelgeving inzake staatssteun;
- (b) erop toezien dat de banken uiterlijk eind 2012 de programmadoelstelling van een tier 1-kernkapitaalratio van 10% halen. Aan de kapitaalvereisten die volgens de door de Europese Bankautoriteit gecoördineerde herkapitaliseringsoperatie uit de waardering van de overheidsschuld op basis van marktprijzen voortvloeien, en aan de kapitaalimplicaties van het speciale programma voor inspectie ter plaatse en de overdracht van de bancaire pensioenfondsen aan het socialezekerheidsstelsel van de staat wordt in juni 2012 voldaan. De in het kader van het programma opgezette faciliteit voor solvabiliteitssteun aan banken ter grootte van 12 miljard EUR dient beschikbaar te worden gesteld indien de banken er niet in slagen de drempels voor de kapitaalvereisten binnen de gestelde termijnen te halen;
- (c) ervoor zorgen dat de schuldhefboom van de banksector op een evenwichtige en ordelijke wijze wordt afgebouwd, hetgeen van cruciaal belang blijft in het streven om financieringsonevenwichtigheden structureel weg te werken. De financieringsplannen van de banken zijn gericht op een verlaging van de ratio kredieten/deposito's tot een indicatieve waarde van circa 120% tegen het einde van het programma en op een uiteindelijke terugdringing van de afhankelijkheid van financiering door het Eurosysteem gedurende de looptijd van het programma. Deze financieringsplannen worden elk kwartaal geëvalueerd;
- (d) ervoor zorgen dat de staatsbank Caixa Geral de Depósitos (CGD) wordt gestroomlijnd teneinde de kapitaalbasis van haar kernactiviteiten als bank in de vereiste mate te verbreden. De verkoop van haar verzekerings- en zorgverzekeringstakken vindt plaats vóór eind 2012; de verkoop van niet-strategische participaties is momenteel aan de gang. Voor zover uiterlijk eind juni 2012 niet uit groepsinterne bronnen aan deze behoeften kan worden voldaan, ontvangt CGD overheidskapitaalsteun uit kasreserves van buiten de faciliteit voor solvabiliteitssteun aan banken;
- (e) het proces voor het recupereren van de door BPN aan de drie openbare SPV's overgedragen activa optimaliseren door het beheer van de activa uit te besteden aan een professionele derde met een mandaat om de activa geleidelijk te recupereren. De partij die met het beheer van de activa zal worden belast via een openbare aanbestedingsprocedure selecteren en in het mandaat de nodige prikkels inbouwen om het recupereren van de activa te optimaliseren;

- (f) uiterlijk eind juli 2012 komen met een voorstel tot aanmoediging van de diversificatie van financieringsalternatieven voor het bedrijfsleven;
- (g) maatregelen ten uitvoer leggen met het oog op de voltooiing van de oprichting van het afwikkelingsfonds om ervoor te zorgen dat dit fonds tegen juli 2012 volledig operationeel is; tegen eind juli 2012 de mededelingen van de toezichthouder over herstelplannen goedkeuren, tegen eind oktober 2012 de regelgeving over afwikkelingsplannen aannemen en tegen eind september 2012 de op de oprichting en het functioneren van brugbanken toepasselijke regels vaststellen in overeenstemming met de EU-mededingingsregels. Er wordt voorrang gegeven aan de evaluatie van de herstelplannen en de daarop aansluitende afwikkelingsplannen van de systeemkritische banken;
- (h) tot stand brengen van een kader op grond waarvan financiële instellingen tot buitengerechtelijke herstructurering van de schulden van huishoudens en kleine en middelgrote ondernemingen kunnen overgaan."

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot Portugal.

Artikel 3

Dit besluit wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter